

Möte med den nationella arenan för samverkan för professionsprogrammet (NASP)

18 mars 2026

Digitalt

Närvarande ledamöter

Maria Jansdotter Samuelsson, Högskolan Dalarna (ordförande)
Daniel Alvunger, Linnéuniversitetet
Karolina Broman, Umeå universitet
Åsa af Geijerstam, Uppsala universitet
Per-Henrik Holgersson, Kungliga musikhögskolan (del av mötet)
Åke Ingerman, Örebro universitet
Mette Liljenberg, Göteborgs universitet
Håkan Löfgren, Linköpings universitet
Anna-Lena Månsson, Malmö universitet
Matilda Wiklund, Stockholms universitet (del av mötet)

Frånvarande ledamöter

Åke Ingerman, Örebro universitet
Per-Henrik Holgersson, Kungliga musikhögskolan

Övriga deltagare

Kerstin Tham, vice ordf. ULF:s nationella styrgrupp
Sebastian Björnhammer, nationell samordnare ULF
Laila Guvå, undervisningsråd Skolverket (*adjungerad*)
Leo Bergman, handläggare Skolverket (*mötesdokumentation*)

Inledning

Ordförande öppnade mötet och hälsade ledamöterna välkomna.

Föregående möte

Mötesanteckningarna från NASP:s föregående möte gicks igenom och godkändes.

Mötesdatum NASP hösten 2026

Arbetsutskottet hade lämnat förslag på tre mötesdatum för hösten 2026:

28 augusti kl.9.00-12.00

15 oktober kl. 13.00-16.00

8 december kl. 13.00-16.00

NASP antog förslaget om mötesdatum.

Ett internat för NASP förläggs i Stockholm i anslutning till seminariet "Ett år med professionsprogrammet" den 5 november och Lärarutbildningskonventets (LUK) möte den 6 november.

Arbetsgrupp för planering av seminariet "Ett år med professionsprogrammet"

En arbetsgrupp inom NASP behöver bildas för att planera seminariet "Ett år med professionsprogrammet". Anna-Lena Månsson, Thomas Winman och Matilda Wiklund ingår i arbetsgruppen. Arbetet sker parallellt med NASP:s ordinarie verksamhet. En mötespunkt i kommande mötesdagordningar läggs till för möjlighet till avstämningar med NASP.

Nationella styrgruppen ULF (Kerstin Tham, Sebastian Björnhammer)

NASP har i uppdrag att verka för samordning av lärosätenas utbud inom professionsprogrammet. En fråga som kommit upp är om det finns möjligheter till ett samarbete mellan NASP och ULF om att utveckla det nationella professionsprogrammet för att samordna kurser och etablera kontakter mellan lärosäten inom lokala ULF-noder. En annan fråga som väckts är om det finns förutsättningar att främja deltagande i olika ULF-projekt.

Enligt Kerstin Tham ska ULF och NASP kunna samverka kring professionsprogrammet. ULF har ett brett nätverk och många aktörer ingår numera i nätverken. Det bör finnas goda förutsättningar att främja deltagare i deras resa genom professionsprogrammet.

Sebastian Björnhammer lyfte frågan om incitamenten för att delta i praktisknära forskningsprojekt och betonade att deltagandet måste bygga på ett intresse att bidra till forskningen.

Kunskapsproduktion och incitamenten till detta; hur kan kunskapsproduktion komma in i en studiesituation? Frågan om så kallade *samverkanscheckar* lyftes.

En planerad sökfunktion på ULF:s webbplats visades. Funktionen är till för att underlätta sökning bland olika publikationer och i DiVA-portalen. Sökfunktionen kommer att bli ett viktigt verktyg för att identifiera behov av forskning.

ULF håller i många konferenser och seminarier. I det sammanhanget lyftes en idé om att använda sig av appar för att överblicka ett kursutbud. (i nuläget en skolforskningskalender). En fråga ställdes om ULF har möjlighet att identifiera kurser som är särskilt intressanta för den som ska delta i ett forskningsprojekt.

Ordförande föreslog att arbetsutskottet (AU) tillsammans med Åsa af Geijerstam tar fram ett diskussionsunderlag inför nästa möte för att landa i frågan hur NASP kan samarbeta med ULF.

Arbetsplan för NASP 2026

Inbjudan till rådet för professioner i skolväsendet

En inbjudan till ordförande och vice ordförande i rådet för professioner i skolväsendet att komma till NASP:s möte i maj har föreslagits. Målet är att etablera någon form av samarbete med rådet. Åsa af Geijerstam och Håkan Löfgren har valts in i rådet som företrädare för lärosätena men det vore bra för NASP att etablera en egen relation med rådet. De undersöker intresset för ett möte med NASP vid rådets möte den 28 april. Planerna för ett möte med rådets företrädare flyttas därför fram till i höst. Ordföranden justerade arbetsplanen efter detta.

Överlämning av VAK-gruppens uppdrag

Ingen ytterligare information har lämnats om VAK-gruppens tidigare uppdrag och vad som ska överlämnas till NASP.

Inventering av huvudmannabehov

Insamling och spridning av huvudmännens behov inom det nationella professionsprogrammet diskuterades. Samordning inom ULF är en möjlighet, men även genom regionala nätverk som RUC. När det gäller ULF kommer planering och diskussion att tas upp på nästa möte. Kontakter med andra nätverk kan respektive ledamot ansvara för att skapa och bjuda in till.

NASP enades om att AU tar fram ett diskussionsunderlag inför nästa möte i maj om hur arbetet med att samla in behov från huvudmän kan göras och hur resultatet kan kommuniceras.

Erfarenhetsutbyte lärosäten

Angående ett möte med lärosätesrepresentanter för erfarenhetsutbyte så bör det innehålla en bred information om professionsprogrammet samt information om NASP med möjlighet att ställa frågor. Maria Jansdotter Samuelsson, Daniel Alvunger, Åsa af Geijerstam och Laila Guvå åtar sig att planera för ett möte med lärosätesrepresentanter. Datum och inbjudan behöver färdigställas i närtid.

Lärarytvecklingsuppdrag

I uppföljningen av lärarytvecklingsuppdrag och frågan om hur NASP ska identifiera förändringar av betydelse för professionsprogrammet berättade Håkan Löfgren att SUHF gett Åke Ingerman i uppdrag att utreda samverkan mellan lärosäten. Åke I. bevakar initialt frågan för att utröna om det finns en relevans för NASP. Ordförande uppdaterade arbetsplanen efter detta.

Därefter fastställde NASP arbetsplanen för 2026.

Rapport från VAK-nätverkets februarimöte

Mötespunkten bordlades.

Översyn av kategori A-kurser och ev. fortsatta möjligheter (Mette Liljenberg, Daniel Alvunger)

Arbetsgruppen har träffats två gånger. Skolverket har informerat gruppen om arbetet med kurser inom kategori A och orsakerna till att kategorin togs bort. Inför arbetsgruppens andra möte läste gruppen in olika underlag till professionsprogrammet och dess syften. Mötet ägnades sedan åt att diskutera hur syftena kan vävas in i en kategori A modell och hur motsvarande professionsprogram i andra länder väver in liknande syften.

Nationell samordning lärarutbildning

Mötespunkten bordlades.

Rapport från webinarium med studievägledare den 5 mars

Det var sammanlagt 108 anmälda deltagare. Den stora majoriteten var studievägledare. Det förefaller vara en blandad kunskap om programmet så det var bra att få en uppdaterad information. Ordförande presenterade NASP:s arbete som togs emot väl av deltagarna. Det kom en stor mängd frågor i chatten. Majoriteten av frågorna berörde professionsprogrammet som helhet och meriteringssystemet. Det var tydligt att studievägledarna börjar få frågor från studenter. Det har kommit många frågor på en väldigt grundläggande nivå som tyder på att det fortfarande finns ett behov av att informera ytterligare om professionsprogrammet och meriteringssystemet.

LUK:s möte 27 februari, mötespunkt om NASP (Åsa af Geijerstam, Håkan Löfgren)

Flera punkter på mötet med LUK handlade om samarbetsformer. En förenklad version av NASP:s aktivitetsplan visades på mötet vilket rönnte positiva tongångar. Ett inspel på arbetsplanen kom från SKR och Sveriges lärare. SKR vill att NASP ska prata med huvudmannorganisationerna inom ULF och inte bara lärosäten för att fånga upp olika behov. Sveriges lärare vill veta hur vi jobbar för att samla in behov och önskemål från professionerna avseende kompetensutvecklingen. Sveriges lärare har även efterfrågat egen representation i NASP. Sveriges lärare efterfrågar också information om kurser kopplade till pågående reformer av skolväsendet.

Information om pilotomgång av en uppdragsutbildning (Skolverket)

En ny uppdragsutbildning snarlik USP går under namnet ”Identifiering, analys och hantering av ämnesdidaktiska undervisningsutmaningar”. En ramkursplan med förslag på litteraturlista har tagits fram. Kursen är på 7,5 hp på avancerad

nivå. Kursen riktar sig till grundlärare som är yrkesverksamma om minst 50 %. Det finns flera beröringspunkter med USP och VAK men kursen har en tydlig ämnesdidaktisk inriktning. Det kan förmodligen komma frågor om hur kursen skiljer sig från USP och VAK eller om kursen rent av kan ersätta dessa.

Kursen som erbjuds på uppdrag av Skolverket är egeninitierad inom ramen för ett tidigare regeringsuppdrag som kommit att inordnas under professionsprogrammet. Efter pilotomgången finns en möjlighet att kursen erbjuds bredare men det är idag något oklart om så sker.

Pilotomgång VAK ht 2025 (Skolverket)

En undersökning och sammanställning av de fyra lärosätenas slutrapporter efter genomförd VAK ht25 har gjorts av Skolverkets analysavdelning.

Ramkursplanens omfattning och innehåll ses som positiv eftersom den underlättar för planeringen, men det finns också risk för fragmentisering. Det senare har lyfts av ett lärosäte med inriktning mot förskollärare som upplever att det har varit svårt att göra ett urval av det föreslagna innehållet. Ett förslag har lämnats om att litteraturlistan kortas ned. Ett annat lärosäte lyfter att litteraturlistan i vissa delar kan vara daterad och att samtida forskning och kunskapsutveckling bör ges ett större utrymme. Detta kan tolkas som att lärosätena utgått från att de inte haft särskilt stor frihet att själva komplettera eller ta bort titlar i litteraturlistan.

Deltagarna har uppskattat modul 1 och 3, men beskrivit modul 2 som mindre träffsäker. Praktiska moment och samtal med andra deltagare på kursen har uppskattats. Även att filma undervisningen har lyfts som en framgångsrik metod.

Från lärosäten har det efterfrågats ett stödmaterial kopplat till dataskydd vid filmning av undervisning. Lärosätena uttrycker även oro för att ekonomiska utmaningar kan leda till brist på lärarutbildare/personal.

Deltagarna efterfrågar mer lättillgänglig information om kursen för att underlätta kommunikation med huvudmän och rektorer.